

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva 80 fillér.

Vidékre postán 1.40 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

Megjelenik mindennap.

KOLOZSVÁRI HIRLAP

Egy négyszögcentiméternyi hirdetés ár 8 fillér. — Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Apró hirdetés 60 fillér.

Nyiltéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

FÜGGETLEN NAPILAP.

Főszerkesztő: **Dr. ÓVÁRI ELEMÉR.**Felelős szerkesztő: **CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.**

A lelenc.

Kolozsvár, okt. 12.

(cs.) Kolozsvár kulturális jótékony intézményeinek száma egygyel ismét megszorodott. A Rákóczi-uton már teljesen készen áll menhelye a lelenceknek. Nem közönséges épület ez a maga egyszerűségében; megérdemli, hogy tető alá kerüljön alkalmából a gyermekmenhely áldásos intézményével bővebben foglalkozunk.

Alig hihető el, de úgy van, hogy a kulturállamokat megelőzve, Oroszország állított először menházat az utca gyermekei részére. A mely ma már a világ legelső és legnagyobb jótékony intézménye, Katalin cárnő milliákat adott az orosz főnemesi családokkal az intézmény megalapítására azóta is nagy alapítványokkal gazdagítják elegszebb és legnemesebb intézmények egyikét, hol ezer és ezer lelenc, csecsemő korától 16 évig gondos ápolásban és nevelésben részesül.

A kolozsvári gyermekmenhely természetesen, arányaiban sokkal kisebb, de mert, hogy végre nálunk is testet öltött az oly rég hangoztatott eszme, méltán örömmel ismerjük el a kormány nemes keblőségét.

Hisszük, reméljük, hogy majd annak idején, a mikor ez áldásos intézmény ma még üres csinos épülete benépesül az elhagyatott, a teljesen árván maradt, utcára dobott kedves apróságokkal s gond nélküli hangos nevetésük betölti ott a tiszta, fertőzetlen levegőt, a mi jótékony népünk szintén istápolni fogja, ha nem a cárok millióival, de fillérekkel az erkölcsi züllést megakadályozó ezen intézményt.

Mert hiszen gondoljuk csak el, hogy a míg eddig az elhagyatott gyermekek az utcára jutva, az utca népének minden bűnös szenvedélyét magukba szívták, megromlottak erkölcsileg, testileg s a nevelés, a munka iránti szeretet hiányában legtöbbje ret-

tegettje lett a társadalomnak s nagyrésztük a börtönben vagy a bitón végezték életüket, ma, hogy az a szerény kis ház felépült, bejutnak a biztos menhelyre, hol pótolják nekik a szülei szeretetet, gondoskodást, tanítják, nevelik s mindenikükben egy-egy talpig becsületes és tisztességes tagot nyer a társadalom.

Mindazok, kik lélekben és szivben egyaránt szeretik ezt a magyar földet s önvérüket, fajukat, hozsánnával kell üdvözölkék azt a nagylelkű fejedelem nevéreől nevezett helyen most emelt épületet, hol tiszta gondolkodásu, nemes lelkű polgárrá nevelődik az utca sarából felemelt utca gyerekek — a lelenc.

Országgyűlés.

Budapest, okt. 11.

A képviselőház mai ülésén Perczel Dezső elnökölt.

Rosenberg Gyula a közigazgatási bizottság előadója benyújtja a bizottság jelentését az Olaszországgal való kereskedelmi és forgalmi viszonyainak ideiglenes rendezéséről.

A jelentés napirendre tűzése fölött vita támad, melynek eredményeképp Polonyi Géza és gr. Tisza miniszterelnök hozzászólásai után a tárgyalást e hónap 14-ére, péntekre tűzik ki napirendre.

Ezután a kérvények tárgyalására tértek át.

Az önálló vámterületre vonatkozó kérvényeket Babó Mihály partolja.

A kivándorlásra vonatkozó kérvényeknél Kossuth Ferenc a visszavándorlás szervezését kívánja.

II. Rákóczi Fereucz hamvainak hazahozatalára vonatkozólag Kossuth Ferenc kérde, mikor fog megtörténni a hamvak hazaszállítása?

Gr. Tisza István miniszterelnök feleli, hogy remélhetőleg a tavasszal megtörténhetik a hamvak hazaszállítása, a mikor nagy pompával ünnepségeket tartanak Kassán és Késmárkon.

Kossuth Ferenc, Kubik Béla, Rakovszky István megnyugvással veszik tudomásul e kijelentést.

Apróbb kérvények elintézése után a holnapi ülés napirendjére kisebb javaslatokat tűztek ki.

Az ülés délben véget ért.

Az idei szüret.

Néhány esztendő óta a gazdák tudományára az időjárás kegyetlenül rácsafol. Ilyenformán az is kiderül, hogy a jó termés tekintetében éppen nem muszáj olyan lenni az időjárásnak, mint a melyet az örökké elégedetlen gazdák kívánnak. Tavaly vagy harmadéve az időjárás éppen ellenkezője volt annak, amilyennek a termelők szempontjából lenni kellett volna. Ha a gazda esőt kívánt, száraz idő járt, ha pedig napfény és szárazság után sóvárgott, ugy esett az eső, mintha csöbörből öntötték volna. Hideg helyett meleg volt s mikor melegen kellett volna lenni, a szegény balandók foga vacogott.

Ki is jelentette a gazda világ, hogy ily körülmények között inséges esztendő lesz és hogy Amerikába muszáj vándorolni. Az eredmény pedig az volt, hogy minden vonalon nagy és gazdag termés cáfolt a keserves jóslatokra és hogy a legkedvezőbb időjárás mellett sem termelt annyi buza mint akkor.

Az idén az időjárás megint nem ütött be s a majdnem három hónapig tartó szárazság és forróság garázdálkodott, kimondhatatlan károkat okozva. Mikor a szárazság és a forróság tovább tartott, mintsem remélni lehetett volna, a nagy sirámokban a szőlősgazdák is részt kezdtek venni és kijelentették, hogy ha egy hét alatt nem lesz eső, a szőlőtermésnek föltétlenül vége lesz. Eső pedig nemcsak egy hét alatt, de még három hét alatt sem következett be. Ehelyett pokoli hősséggel tüzött alá a nap és leégetett mindent, amit leégethetett. Ekkor már persze „vége volt minden termésnek” s az az igen kis eső, amely később jelentkezett, a szőlősgazdák szerint „többet ártott, miut használt.”

Mikor aztán a reménységről is lemondtak és az igen rossz szüretbe belenyugodtak, némi ámulással kezdtek észrevenni, hogy a szőlő az elátkozott időjárásnak oda sem néz. A fürtök érni kezdenek, növekednek, még pedig annál is inkább, mert a szőlőbetegségek a

folyton szidott hősség következtében elmaradtak. Ilyetén körülmények között lassan-lassan a szüret ideje is beköszöntött s a szüret nagy meglepetéssel szolgált. Ama helyeken ugyanis, a hol ma már a szőlő must alakban hordókban vagy, nemcsak azt konstatálják, hogy a minőség kitünő, de azt is, hogy aránylag nagy termés van és több bor termelt, mint tavaly. — Ezenkívül a must ára is emelkedett, vagyis más szóval az idei szüret minden tekintetben jobban ütött be, mint tavaly.

Az ország ama részéből, a hol a szüretezéshez csak ezután kezdenek, szintén jó hírek érkeznek, mert a szőlősgazdák ott is kezdik már sejteni, hogy a nagy szárazságot a bortermés tekintetéből kár volt szidni. Beigazodik tehát a régi följegyzésekből eredő ama igazság, hogy a száraz esztendőnk nemcsak jó, de nagy bortermést is hoznak, dacára annak, hogy az ilyen években nem akkor esik az eső és nem akkor süt a nap, mikor a szőlősgazdák kívánják. Kolozsváron is hála Istennek bő szüretre lesz kilátásunk.

Rabsegélyző Kolozsvárt.

Kolozsvár, okt. 12.

Hány embert közösit ki kebeléből a társadalom, azért, mert akár szándékkal vagy a nélkül, akár nyereségvágyból — vagy a nyomor okozta kényszerűség miatt ellene vétkezett. Visszalöki őket a posványba, a melybe sokszor s talán ártatlanul kerültek.

„Lupus est homo homini, non homo!” — mondja a latin közmondás s igaza van.

Farkasok vagyunk embertársaink irányában nem emberek, mindig készen egymás fölfalására.

Szegény megbotlott, megtévedt embertársainkat lelketlenségünkkel újabb bűnök elkövetésébe kergetjük a helyett, hogy szeretettel s gyámolítással segitenénk visszaadni az életnek és a társadalomnak.

Ez így nincsen jól!

Az az egyetlen rabsegélyző egyesület, a mely a fővárosban már

Uj üzlet!

Egy forintos uj áruház

Uj üzlet!

● KOLOZSVÁRTT, KOSSUTH LAJOS-UTCZA 3-IK SZÁM. ●

Minden diszmű, játék, háztartási cikkek, már 30 fillértől egy forintig az összes
valamint összes fényüzési bijouterie árukból áruk kaphatók.

Kiváló üzletelettel számos látogatást kérve **Lakatos József, Kolozsvár.**

régóta áldásosan működik, kevés arra, hogy egymagában megfeleljen rendeltetésének.

Kolozsvár városa, mint szűkebb hazánk vezető és fővárosa, a hol egyetem, kir. tábla s annyi minden van, valóban nem nélkülözhet ilyen áldásos intézményt.

Nemcsak a bűnnek utját állani hivatásunk, de a bűnbe esettek s megbűnhődötték gyámolítása s talpra állítása is kötelességünk.

Tartozunk ezzel az emberiségnek, a vallásnak, társadalomnak, és a hazának.

A tél közeledtével, mikor a nyomor annyi szerencsétlent visz a bűnbe, valóban elkeseredve gondolunk arra, hogy mily kevés történik nálunk a „tömeg”, a nép érdekeinek előmozdítására, megvédésére és az ő megmentésükre.

A társadalom számkivetettjei számára kérünk kegyelmet! s kérjük városunk nemeslelkű közönségét, különösen azokat, kiknek hivatásuk körébe vág, hogy alakítsák meg az ország második rabsegélyező egyesületét, hogy ezáltal évenként számtalan embert adhassunk vissza a köz- és önbecsülésnek.

A társadalom s a megmentettek ezreinek áldása s köszönete — azt hisszük — olyan jutalom, a melynek elnyeréséért küzdeni, ki- elégítheti bárkinek is ambícióját.

Spanyol rablók kezéből kiszabadult kolozsvári szállodás.

Ezelőtt néhány hónappal Tauszik Alajos, a New-York szálloda társtulajdonosa levelet kapott Madridból:

E levél elején — melyet egy spanyol bukott bankár irt — előbb megmagyarázta, hogy miért irt ép neki, a kit soha se látott. Egy magyarországi rabtársa, kinek titkát elmondta, adta a tanácsot, hogy forduljon hozzá, a jószívű és becsületes polgáremberhez. Ezért hát rábizta a titkát. Csődbe s e miatt börtönbe jutott — írja. — De vagyona nagyrésztét sikerült megmenteni s elrejteni. Egy börtönben 800.000 frankja van Franciaország egy vasuti állomásán, 40.000 frank pedig egy bankban van letéve.

Nem annyira pénzállozatot kíván az ügy, mint inkább fáradságot, — mondta a levélíró. — Azt óhajtottá ugyanis a rab bankár, váltsa ki a lefoglalt podgyászt s az így megmentett vagyon egyharmad része lesz a fáradság jutalma.

A hosszú levelet azzal végezte a spanyol, hogyha a felet igenlő, úgy a szolgájának a következő táviratot küldje:

„Enrique Fello. 12. Serrano 12. Madrid Elked.”

Tauszik több kolozsvári hirlapíróknak megmutatta a levelet s a lapok is bőven foglalkoztak vele. Természetesen felvilágosítva Tauszikot, hogy lépre ne menjen, mivel itt valami csalásról van szó.

Azóta feledésbe ment a dolog. Mint értesülünk egy fővárosi előkelő vendéglős Elked Antal hasonló levelet kapott ugyanabban az időben, mint Tauszik és léprement.

Elked a legjobb reményekkel kiutazott Madridba. Ott egy rablószövetkezetbe került. A szövetkezet a legelőkelőbb tisztviselőktől kezdve fogházör, távirótisztek, szállodásokból állt. Elked vendéglőst kávéházba csalták, a hol leütni akarták, hogy elvegyék a pénzét.

Szerencsére Elked megismerkedett Irsay György athléta termetű magyar emberrel, ki szál lépésre követte őt.

A veszély pillanatában előgrótt a bokszolójával, a rablókat elűldözte. — Erre a szállodába menekültek és a rablók ostrom alá fogták a szállót, melynek tulajdonosa is tagja volt a szövetkezetnek. Végre a readórság jött s a rablók elmenekültek.

Igy szerencsésen megszabadulva Elked haza utazott. Tegnap érkezett Budapestre, hol nagy feltűnést keltett kalandja.

Tauszik, ha szintén felült volna a levélnek, úgy ő is a rablók kezébe kerül. Szerencsére nem lévén kapzsi ember megszabadult a szomorú kalandtól.

Szenzációs ítélet.

2100 kor. pénzbírság — 105 napi elzárás.

Kolozsvár, okt. 12.

A kolozsvári rendőrség tegnap szenzációs drákói ítéletet hozott a nyomdászok szervező bizottsága hét tagja ellen, a miért actiót indítottak a „Kolozsvári Friss Ujság” bojkottálására.

Az ítélet arra enged következtetni, hogy a rendőri „erély és tapéntat” csupán azért nyilvánult meg, oly szokatlan szigorral, mert a főkapitány erélyes voltának egyszer tanujelét akarta adni és az agyonhallgatás sajtóorganuma érdekei megvédéséről volt szó.

Ennek tudjuk be, hogy a délutánra Tussay kapitány elé beidézett nyomdászokat egyenként 300 — 300 korona pénzbírságra és 15 — 15 napi elzárásra ítélték, büntetésnek mondván ki őket az izgatás vétségében.

Kommentárt fűzni ehhez az ítélethez csupán annyit lehet, hogy az ítélező kapitány ur úgy látzik elfeledkezett arról, hogy itten

egy egyszerű kihágásról és nem izgatásról volt szó s a mely nyomtatvány utján követtetés el, nem tartozik elébe. Vagy csak talán nem azért ítélte őket el 300 korona pénzbírságra és 15 napi elzárásra, mivel az iparhatóság előtt kötött sztrájk-egyezmény alapján a bérminimum betartására akarták Ujhelyit kényszeríteni? Vagy talán hadüzenés ez a munkásoknak?

Akár így, akár úgy állanak a dolgok a felsőbb forumnak le kell inteni ezt a basáskodást. Büntesenek, de úgy, hogy nevetségessé ne váljanak.

Az elítelt szervező-bizottság különben a mesébe illő ítéletet megfeleltette.

A bagoly és vércse lapot csinálnak.

Jelenet egy szerkesztőségben.

Kolozsvár, okt. 12.

Bagoly kiadó: (Csenget) Vércse szerkesztő álljon elő:

Vércse szerkesztő: Parancsolj velem óh nagy ur.

Bagoly: A nyomdászok bojkottáltak közös imádásunk tárgyát igen becses lapunkat, a mely szilárdan kitart függetlenségi, reform és újpárti programja mellett. Független, mert hitelezői „már” nem adnak semmit; reform, mivel dolgoztatják a munkást, de fizetni nem fizetünk nekik; új párti a rézangyalát az okból, mert mi is új magyarok vagyunk.

Vércse: (benyul a mocsaras köcsögve) Kevér van már a fenekén a köcsögnek, e maréknyit kihez dobjam óh nagy ur?

Bagoly: Kenje be vastagon a tisztességes munkásokat. És még... Ejnye kit is?

Vércse: Kit mást óh nagy ur mint a „Kolozsvári Hirlap”-ot.

Bagoly: Óa az, kibem kedvem telik. Ellesi minden gondolatom.

Vércse: (magában) Igaz, hogy a vezércikkeit lopkodom, de hát nő-ná mi a vastagbőrűek osztályához tartozunk. (fennhangon) Dobhatom óh nagy ur?

Bagoly: De mennyire!

Vércse: Hát ha nagyon az elevünkre tapintanak?

Bagoly: Gyáva népnek nincs hazája. Különben is mit veszthetünk mi már?

Vércse: Igen, igen, de mit szól hozzá az új párt, legújabb politikai meggyőződésünk, a mely valami tisztességes irodalmi színvonalról fecseg.

Bagoly: Semmi közünk hozzá. Hála az égnek új párt alakult ismét: az Apponyi párt. Irjon neki

nyomban, hogy lapunk s mi momentán lábai előtt leszünk.

Vércse: Helyes, irok. Dobom már a mocsarat s szagos lesz az utca, merre, merre járok.

Bagoly: (kezeit dörzsöli, majd zsebébe nyul) Fogja Vércse öt havi hátralékos fizetésére 2 korona előleg.

Vércse: (mosolyog, miközben savószemei kísértetiesen felvillannak) Salemalajkum óh nagy ur.

(Bagoly egy trabukóra gyújtva távozik. Vércse keze alatt perceg a toll s a nyitott ablakon át terjed a bűz, míg reggelre az egész város levegője megfertőztetett.)

HIREK.

Kolozsvár, okt. 12.

— Főszerkesztőnk betegsége. Dr. Óvári Elemér, lapunk főszerkesztője, a bohém bohémje, mély és igaz fájdalomunkra egy érrepedés következtében súlyosan megbetegedett. A bohém világ a legnagyobb részvétellel vette a szomorú értesítést, kívánva neki, hogy mielőbb felépüljön.

— Közegészségi állapotaink. A főorvos jelentése szerint a város közegészségi állapota igen jó volt. A születések száma 159, halálozás 87. Halálokok: tüdőgyümökör 15, bélhurut 14, tüdőgyulladás 6, elmebaj 5, gutaütés 3, kanyaró 1 esetben.

— A „Dávid Ferenc egyesület” ifjusága folyó hó 12-én délután 5 órakor tartja első rendes gyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Szavál: Redő Gábor th. 2. Benczédi Pál th. felolvassa „Ballagi Mór munkássága a Protestáns egyházi és iskolai lapban” című dolgozatát. 3. A kör ez idei munkakörének meghatározása. 4. Hivatalos ügyek elintézése. A gyűlések nyilvánosak.

— A kolozsvári Kossuth-szobor bizottság szerdán, október 12-én d. u. 5 órakor (Emke gyűlés után) a városház közgyűlési termében gyűlést tart. A gyűlésre a t. tagokat meghívja Dr. Kossutány Ignác elnök.

— Vonatkésés. Rákos pályaudvaron még mindig megvan rongálva a pályatest. E miatt a vonatok átszállással és 2—3 órai késedelemmel érkeznek meg. A tegnap reggel Kolozsvárra érkezett gyorsvonat is 6 óra helyett, 9 órakor jutott be.

— Kolozsvári adóprés. A pénzügyigazgató jelentése szerint a múlt hónapban beszédett állami egyenes adóban 56.046 kor., hadmentességi díjban 104 kor.; hátralék egyenes adóban 666.624 kor., hadm. díjban 24.640 kor.

— A bűzös sétatér. Városunk egyetlen üdülőhelye, a sétatér egynehány nap óta élvezhetetlen, mert a sétatéri tóból leeresztették a vizet s a fenekén levő iszap és piszkos víz valóságos bacillus tenyésztő,

CZINK JÓZSEF

Festésre es tisztításra

kendőket, stb. a legtökéletesebben és olcsó árak mellett eszközöl.

Első erdélyrészi műruhafestő és (Chemische) tisztító intézete

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utcza 25. sz.

Műhely: Dézma-utcza 5., saját házában.

132 19—25

elvállal megfoltosodott és szinehagyott női, férfi- és gyermekruhákat teljesen fejttelen állapotban, függönyöket, butorszöveteket, ágytakarokat, szöveteket, Előforduló gyászesteknél a ruhák 24 óra alatt festetnek feketére.

Fölülmulhatatlan az ujonnan megnyílt **KALAPKIRÁLY-hoz,**
hol állandóan a legutolsó divat szerinti kalapkülönlegességekben nagy választék van.
KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 17. sz.

Páratlan a maga minőségében!

● A világhírű erdélyi hegyaljai tisztán kezelt valódi és természetes ●

ÖTVÖS-BOROK

ÖTVÖS DÁNIELNÉ bornagykereskedő pinczejéből
KOLOZSVÁRT, Óvár, Bocskay-utca 1. sz.

Ajánlja különlegességeit: **Leányka, Asszu édes, Asszu finom, Sauvignon, Semillon, Muskotály, Rizling, Som, Egri bikavér és Carbenet.**
Telefon 511. A **Müncheni és I. Pilseni söröződékek** erdélyrészi vezérképviselője. Telefon 511.

— Minden megbízást teljesít. — Üvegek kölcsön. — Nagyban eladásnál magas jutalék. —

Bizományi raktárak: Fuhrmann Károly fűszerkereskedő Wesselényi M. utca 9. Telefon 429. —
Adi László fűszerker. Deák F. u. 17. Telefon 470. — Körösi Ákos fűszerk. Tivoli és Deák F. u. sarok. Telefon 432. — Kövendi Károly Kossuth L. u. Haller-ház. — Veress László Monostor-u. 35. Telefon 401. — Böhm Konrád Jókai-u. 11. Telefon 305. — Irimiás Tivadár Arany János-tér 2. — Nyisztor Gergely Hunyadi tér 6. — Balogh János Trefort-u. 20. — Bárdi Sándor Akácfa u. 3. —
Nyikora Anna Rudolf-u. 64. — Kondász Dániel Mátyás király-tér 25. —
151 14-60

Keresünk lakást a Kossuth Lajos-, Szappan-, Tivoli-, vagy Wesselényi Miklós-utczában, 1, esetleg 2 ágyba való ágyneművel, kiszolgálással együtt.
Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Vadászni akarók figyelmébe! Kitűnő vadászterület bérelhető a **Felek** község összes területére évi 20 koronáért **Bernáth E. Sándornál.**

Kolozsvár, Óvár, viz-utca 2. sz.

Polgári kifőzés

és magyaros jó házi koszt

a következő árakban háznál és házon kívül is kapható:

Leves, nagy főzelék sülttel . . .	44 fill.
Nagy főzelék sülttel és kenyérral . . .	34 „
Kis tészta 1	14 „
Nagy tészta ,	20 „
Friss vacsora	34 „

Házon kívül, naponként három tál étel, havonta 30 korona.

Pártfogást kér

132 9*

Szabó Dénesné.

Csak kérjen
GLOBUS-
tisztító kivonatot,
mint az alatt lévő rajz

mivel számos értéktelen utánzat lesz ajánlva.

FRITZ SCHULZ jun.
Actiengesellschaft
Leipzig u. Eger.

Nagy választékban olcsó árak mellett árusítja

LÁNYI BENŐNÉ

KOLOZSVÁRT,

Wesselényi Miklós-u. 2. sz. em.

levő 10-20

nőikalap termeiben

a legdivatosabb női-, leány- és gyermek-kalapokat.

Csak első minőségű árak, olcsó árak!

Ki akar

naponta 2-3 koronát

tisztességes módon és könnyen keresni?

Felnőttek, valamint gyermekek is, kik 13-ik életévüket már betöltötték, jelentkezhetnek a „Kolozsvári Hírlap” kiadóhivatalában **Wesselényi Miklós-utca 7. sz.** minden délután 3-6 óráig.

Jókai-utca 2. szám.

Uj lisztraktár

Jókai-u. 2. a legjobb és legolcsóbb Jókai-u. 2. lisztbevásárlási forrás.

Jókai-utca 2. szám.